

La seva Rambla

El centre de Barcelona té una oferta i una demanda extremadament heterogènies. Les grans cadenes de roba i menjar conviuen amb el petit comerç (antic i modern) i els barcelonins ja estan acostumats a navegar entre riuades de turistes. Però la Rambla, malgrat ser el carrer més emblemàtic de la ciutat, ha quedat oblidada pels barcelonins. Entre 'souvenirs', sangries i falàfels, als locals els costa veure la màgia d'un carrer que des de sempre ha seduït els visitants.

*Reportatge de Àstrid Bierge
Fotografies de Jordi Play*

Uns nois que ronden els vint anys, pigats i amb pell de color rosa, ben alimentats, amb jersei fi i pantalons per la canya, seuen en una de les terrasses de la Rambla de Barcelona. Mengen una paella de musclo arrugat i tros de llimona. La tiren avall amb una gerra de sangria que comparteixen entre els quatre, amb poc gel i menys fruita. A qualsevol barceloní, quan pensa en la Rambla, li ve al cap una imatge similar.

—És bo? —pregunto a l'espavilat del grup.

—No gaire, la veritat.

—I és massa car?

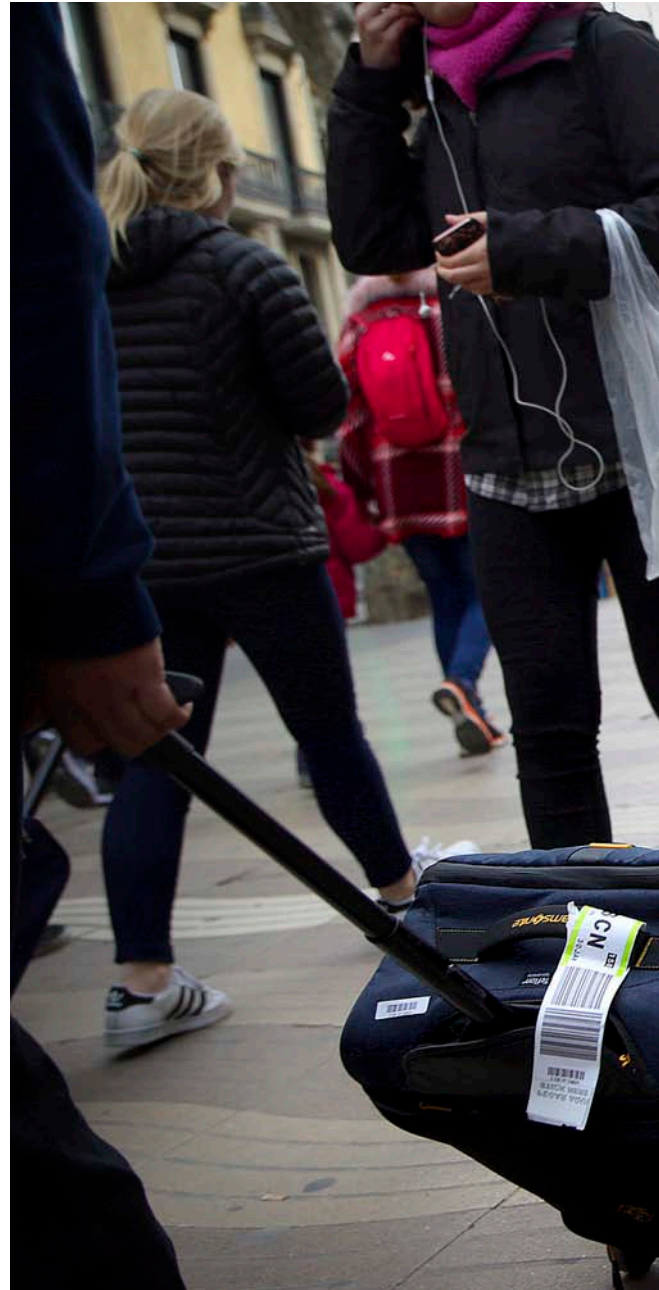
—Una mica, però ets a la Rambla. Veus la gent passar i això mola, compensa.

—La gent que passa són turistes, ho saps?

—Suposo, però m'és igual.

Una parella de jubilats canadencs també destaca la màgia de la desfilada: "Al Canadà la gent no camina pel carrer, només al Quebec, que és més europea".

El barcelonins no acostumen a compartir l'entusiasme pel passeig més emblemàtic de la ciutat. "La Rambla no està feta per a nosaltres, plena de botigues de *souvenirs* i de restaurants caçaquiris. Jo només hi pas-

so per anar a la universitat", em diu un noi que camina pel passeig amb pas expeditiu. És molt barceloní, això d'estar a la Rambla de passada. No debades el centre de Barcelona, malgrat la congestió turística, continua tenint espais pensats per als locals: biblioteques, museus, teatres, universitats, associacions, llibreries, sabateries, botigues de roba, restaurants, bars, discoteques... Els barcelonins també compren al Portal de l'Àngel o a les botigues *vintage* del Raval, fan vermuts al Born, mengen als encantadors locals del barri Gòtic i fan copes a la plaça Reial. Les grans cadenes cada cop s'emporten un tros més gran del pastís però el petit comerç no està ni de bon tros mort. I no sols gràcies a les botigues i als restaurants

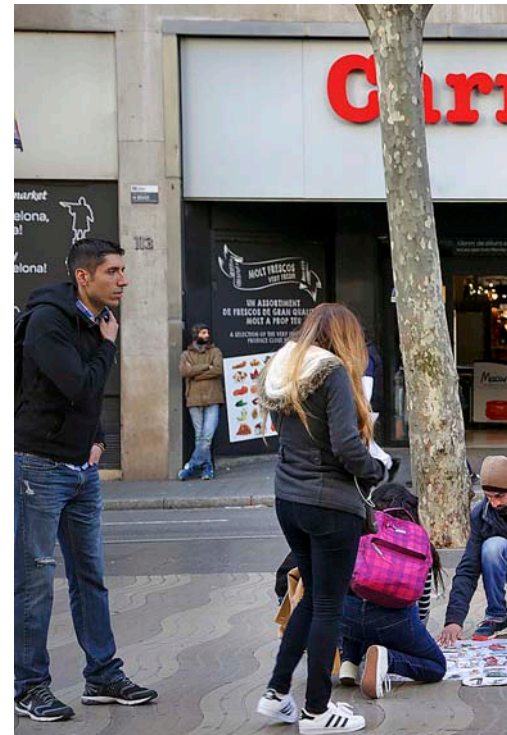
→ es veu la realitat del món, d'aquest món que ha trastornat l'anomenada globalització, sinó a la Rambla". Són paraules del discurs que va fer l'escriptor Arturo San Agustín durant l'acte de lliurament dels Guardons de Ramblista d'Honor de l'any passat. Sempre s'ha dit que la Rambla de Barcelona és un carrer extremadament mutable que va un pas per davant de la resta de la ciutat i que, com un termòmetre de la modernitat, palpa les tendències locals i internacionals que afecten Barcelona.

Va ser l'epicentre de les protestes de la Setmana Tràgica, va engendrar la fallera futbolística, va acollir les protestes socials i sexuals dels anys 70 i 80 i va ser el primer carrer de Barcelona que va pronosticar la globalització i la massificació del turisme. De fet, les botigues de *souvenirs* que tant angunegen els barcelonins es remunten a finals dels anys 60. Unes botigues que no són propietat de màfies pakistaneses, com se sol pensar. Ni mafioses ni pakistaneses. N'hi ha més d'una vintena i quasi totes les regenten indis que van arribar fa més de quaranta anys. I per cert, les samarretes del Barça no són falsificades. Són una gamma oficial de més baixa qualitat, per això són més barates.

L'Asjar va arribar de l'Índia a 9 anys quan els seus pares van llogar una botiga a la Rambla. Van pagar un traspàs de més de dos milions de pessetes –una quantitat gens menyspreable per a l'any 1968– i van obrir una botiga de *souvenirs*. La seva va ser una de les primeres famílies hindús que van venir amb aquest negoci al cap. Amb un català fabrià, l'Asjar ens explica que a penes hi havia turistes. "Vivíem, sobretot, de la flota nord-americana, que cada dos mesos atracava al port de Barcelona. Quan venien fèiem l'agost!". Les visites es van acabar a partir de 1987, després d'un atemptat perpetrat contra un club privat dels mariners nord-americans. Dos homes van llançar-hi granades al crit de "Visca el Líban", i van matar un mariner i en feriren quatre. Llavors, explica l'Asjar, ja havien començat a venir els italians, atrets per la victòria de la seva selecció al mundial del 1982. Deu anys més tard, amb els Jocs Olímpics, els turistes van començar a venir a forrellons. I fins ara.

L'Asjar continua regentant la botiga que va obrir el seu pare, que a 84 anys encara hi va uns quants cops per setmana. Com que tenen un contracte vitalici, paguen un lloguer "raonable". Altres famílies van poder comprar el local i per tant no són esclaves dels lloguers astronòmics que fixa el mercat. Tot i així, fa uns anys que la vida s'ha fet més dura per a aquestes famílies hindús. Tot i que fa molt de temps que està prohibit obrir noves botigues d'aquest tipus, el *top manta* i, sobretot, els quioscos del carril central del passeig –curulls de *souvenirs*–, han fet baixar molt les vendes. L'Asjar ha hagut d'adaptar la seva botiga, on a més de records es venen tot tipus de productes electrònics i de ferreteria. Per la Rambla, hi desfilen cada any cent milions de persones, o sigui que van fent, però ell no vol que els seus fills continuïn el negoci. Diu que ja no compensa. Es queixa de les constants campanyes en contra del turisme. "Les autoritats no tenen visió de futur. És millor tenir un turisme massificat que famílies passant gana. I és millor la Rambla d'ara que la d'abans, plagada de prostitutes i trilers".

Villar, que a banda de presidir Amics de la Rambla, es va criar en aquest carrer, té una visió similar. La seva família regentava dues de les mítiques pel·leteries del passeig. "N'èrem una trentena i a poc a poc vam anar tancant totes.

Però no per culpa dels turistes sinó pel canvi d'hàbits dels consumidors. Amb les grans cadenes, ja ningú vol gastar-se 400 euros en una bona jaqueta de pell. La gent ja no vol que les coses li durin quinze anys, vol renovar l'armari constantment". Villar, que de petit es va fer un tip de fer encàrrecs pel passeig, recorda la degradació de la Rambla preolímpica. "Quan anava d'una botiga a l'altra els meus pares em feien anar pel carril del mig i em deien que estigués molt a l'aguait. A l'escala de la botiga, hi veia ionquis punxant-se a la geniva. Es diu que ara la Rambla no està feta per als barcelonins, però abans només hi venien per fer tot allò que no es podia fer als barris de bé. Ara pots passejar-hi a qualsevol hora del dia". Segons Villar, els veïns que viuen de tota vida a la Rambla toleren molt millor la pressió turística que els arribats en els últims vint anys: "Tenen memòria, saben com era aquest carrer abans dels anys 90".

Hostes vingueren que de casa ens tragueren

A finals de gener un miler de persones es van manifestar a la Rambla per pro-

